

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлям. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4-00 зол.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол. Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр. Чехослова-
ччині 30 ч. к. Румунії 150 лей. Бол-
гарії 7-50 зол. Австрії 7-50 зол.
Збірка адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Канікула — преса — читач.

Львів, 16. серпня 1932.

Канікула — це такий час, в якому одні при-
йми потім обличаються, а інші широкі відпо-
відності. Канікула — благословенний час. Бла-
гословенний для рільників, бо збирають земні
плоди, благословенний і для літників, бо вони
старіються нічого не робити. Накінець канікула
благословенна для всіх і всіх, що мають якісь
зобов'язання.

Життя — це хлібороб — і тому не має
часу займатися такими справами, як виконуван-
ня якихось там інших зобов'язань чи дотримування
зобов'язань. Відпочинок, каже перебуваючий на
селі мішук-інтелігент, і тому не може займа-
тися такими справами, як от хочби своєчасна
передплата на газету. Але канікула —
це не такий час, в якому передовсім усі літні-
ки, що висипалися із міст на наші гори й доли,
уже пильно читають газети. дарма, що за них
не платять. Канікула накінець — це такий час,
в якому всі, навіть зовсім інтелектуальні у гро-
мадянсько-політичних справах, займаються по-
літикою. Цю політику, з газетою в руках, „ро-
блять“ вони часта по лісах, по садках, по горо-
дах і городцях, а все в тіні, далеко від пекучого
сонця і непокоханого зоркого ока. Політику
„роблять“ виключно на підставі зачерпнутих з
книг відомостей, перчитаних статей, спону-
жених у пресі тасел, але за газету вони
не платять. А не платять, бо в них відпо-
відності. Вони широко і глибоко дихають, голо-
ви дискутують, словом: підперервуються, ре-
спікуються на цілий черговий божий рік.

А преса, яка всеж таки у великій мірі до-
помагає їм у цьому їхньому відпочинку, не має
права відпочивати. Вона мусить виконувати
своє, мусить інформувати, усвідомлювати,
словом: мусить виходити у світ на потребу й до-
рогу своїм читачам і цілому громадянству. Кані-
кула для преси убійча, бо передплатники, чи-
тальники післяплатники, заважаючи воздухом
дихаючому, або й радісному працеві (коли
ж хлібороби), цілковито забувають, що й преса
потребує в часі канікул не тільки широко
дихати, але й відпочати від своїх гро-
мадянських зобов'язань. Тимчасом у нас це неможли-
ве. Передплатники або відпочивають аж до дар-
ку, або лікуються, або перепрацюють, а свої
зобов'язання супроти преси занеблідують
і тільки чином агітації її у великій трудності.
Вона дала дихає. Вона подекуди корчиться на-
дихає на поховнику, подекуди агітається під ван-
тажем трудності. А передплатники купують
в тім. Вони роблять собі, як сказано, мораторі-
ум як у передплатах, так і в післяплатах!

Означте ми думаємо, що з усіма тими мора-
торіями якось не в порядку. Треба і своїй пресі
дати свободу дихати в часі канікул. Треба в
неї відпочинок подискутувати і про її потреби,
бо, незгоді і треба накінець виконати свій
справний обов'язок пренумератора супроти неї.
Боги так не буває, що скоро ми маємо погуби-
ти всю нашу пресу, звичайно дароюгін набутку
і пресою показав, вернемось кількадесять літ
назад, коли в нас не було ніякого щоденника.
Важких ісправів, ніяких побажань, ніяких стрем-
лень ні хіляти. Так, при занеблуданні своїх зо-
бов'язань супроти своєї преси доведемо до то-
го, що станемо якби напівглузду, без-
глузду масою, подібною до трав'яних сотво-
рень, нашої якої не дезектризує ніяка ідея, не
має ніякий порив, не розбудить ніякий
прим.

Відпочивайте, підсилюйтеся, але підсилю-
йте і свою пресу! Не забувайте про неї і в часі кані-
кул. Бо коли її втратите, тоді швидко зрозумі-
єте, що не висте вперед, а вертається, відсто-
яє на дано ліжечі становища, з яких вас
дуже, без бажання, викинуть у про-
стий світ, що викликають волю до життя, волю до
поступу і волю до поступу.

Робітня Українських Інвалідів.

Львів, вул. Софії 25, (ТЕЛ. 64-10)

вже отворена і приймає замовлення по значно
знижених цінах.

Одяги від 110 зол.

Великий вибір матеріалів — догідні умови!!

Союз Народів і українці.

Українські петиції в Союзі Народів від 1921 р. по останні часи.

Наше громадянство мало поінформоване
про те, скільки заходів і скільки зусиль зужили
українці вже на те, щоби порушити і зворуши-
ти „сумління“ (нехай нам це буде вільно сказа-
ти!) політичного світа і звернути його увагу на
наші нестачі, бої та переживання. Тих зусиль
у різних часах і при різних обставинах було
багато. Концентрувались ці зусилля в руках кож-
ночасних наших передовиків, експонованих і від-
повідальних людей. Для ілюстрації тих великих
зусиль, що їх зужили наші провідні діячі для
заходів про поправу нашої долі, подамо далі
спис самих тільки петицій, що напдали до Со-
юзу Народів від 1921 р. по станні дні. Ось вони:

1) Петиція Української Національної Ради
Сх. Галичини з 15. лютого 1921 р. підписана
президентом тієїж Ради д-ром Евгеном Петруше-
вичем. Зміст петиції: Загальне положення у-
країнського народу в Польщі. Петиція не роз-
глянена Союзом Народів.

2) Петиція Сенату Українського Універси-
тету у Львові підписана Ректоратом Українсько-
го (тоді нелегального) Університету в справі у-
ніверситету. Вона датована: Львів, 15. листопа-
да 1922 р. Союз Народів її не полагодив.

3) Петиція Національної Ради Сх. Галичини
підписана през. д-ром Евгеном Петрушевичем
про загальне положення українського населен-
ня в Польщі. На ній дата: 1. вересня 1923. У цій
петиції президент Петрушевич домагався висла-
нки окремої комісії Союзу Народів до Сх. Гали-
чини для прослідження положення. Цей Союз На-
родів теж не полагодив.

4) Петиція українців, білорусинів, німців,
і литовців у справі польської політики супро-
ти цих народів. Від українців петицію підписав д-р
Михайло Лозинський. Вона датована: Женева,
25. вересня 1923. Досі вона нерозглянена.

5) Петиція Українського Народного Комі-
тету з 9. лютого 1924 р. Петицію підписали за
Народний Комітет: о. проф. Олександр Стефа-
нович і ред. Михайло Струтинський. Цей зміст:
Загальне положення українського населення в
Польщі. Цю петицію Союз Народів розглядав.
На неї наспіла відповідь польського уряду дня
4. червня 1924. Цілий матеріал (петицію і відпо-
відь) секретаріат Союзу Народів передав до роз-
гляду членам Ради Союзу 12. червня 1924 р. Ре-
зольюції Ради в справі цієї петиції не маємо. Во-
на, на всякий випадок, нічого в нашому поло-
женні не змінила. За великі були польські впли-
ви в Союзі Народів.

6) Меморіал Народного Комітету Україн-
ської Трудової Партії в справі загального по-
ложення українців у Польщі. Меморіал підписали:
д-р Сидір Голубович, тодішній голова партії та
Аркадій Малешкий — секретар. Він має дату:
10. червня 1924 р. Цим меморіалом Союз Наро-
дів теж займався. Відповідь польського уряду
наспіла на нього дня 2. жовтня 1924. Цілий ма-
теріал перейшов до членів Ради Союзу Народів
ще в жовтні цьогож року. Резольюції Ради не
знаємо.

7) Меморіал президента Національної Ради
д-ра Евгена Петрушевича в справі загального
положення українського населення в Польщі з
1. вересня 1924 р. Меморіалу Союз Народів не
розглядав.

8) Меморіал Українського Т-ва Прихильни-
ків Союзу Народів (на еміграції) в справі загаль-
ного положення українців у Польщі з дати 1.
жовтня 1925. Його підписали: д-р Роман Пер-
фецький як голова й Антін Петрушевич як се-
кретар. Меморіал в Союзі Народів не розгля-
дали.

СТЕРЕЖЕНОГО БОГ СТЕРЕЖЕ!

Обезпечуйте збіжжя й пашу від вогню

в Т-ві Взаємних Обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

9) Меморіал през. д-ра Евгена Петрушевича
в тій самій справі з дати: Женева, 1. вересня
1925. Меморіалу в Союзі Народів теж не роз-
глядали.

10) Петиція Батьківського Комітету приват-
ної гімназії СС. Василянок у Львові в справі за-
борони вживання української мови при навчан-
ні історії та географії в приватних українських
школах. Петиція має дату: 8. лютого 1926. Її
підписали батьки учениць. Петицією займався
в Союзі Народів. Відповідь польського уряду
наспіла 24. червня 1926. Весь матеріал дістали
члени Ради Союзу від секретаріату в липні 1926
р. Резольюція нам невідома.

11) Петиція Українського Національно-Де-
мократичного Об'єднання у Львові з дня 27.
серпня 1926 р. в справі відношення польської
влади до тих, що підписували петиції до Союзу
Народів. Петицію підписали: д-р Дмитро Ле-
вицький, голова УНДО і Володимир Целевич,
головний секретар. Петицію розглядали в Сою-
зі Народів. Відповідь (обсервація) польського
уряду на неї наспіла 10. грудня 1926 р. Секретарі-
ат Союзу Народів передав петицію і польську
відповідь членам Ради Союзу Народів у грудні
1926 р.

12) Меморіал президента Української На-
ціональної Ради д-ра Евгена Петрушевича в
справі загального положення українського на-
селення в Польщі, Румунії та Чехословаччині з
дати: 1. вересня 1926. Меморіал адресований до
президента Союзу Народів, Його в Союзі Наро-
дів не розглядали.

13) Петиція президента Української Нац.
Ради д-ра Евгена Петрушевича до президента
Союзу Народів у справі польської шкільної по-
літики супроти українців у Польщі. Петиція має
дату: Берлін, 18. лютого 1927. Цю петицію в Со-
юзі Народів розглядали. На неї наспіла відпо-
відь (observation) польського уряду з дня 14.
червня 1927. Вей матеріал (петицію та відпо-
відь) секретаріат передав під розгляд членів Ра-
ди Союзу ще цьогож місяця.

14) Петиція президента Української Нац.
Ради д-ра Евгена Петрушевича в шкільній спра-
ві (польська шкільна політика супроти україн-
ців). Петиція має дату: Берлін, 1. липня 1927.
В Союзі Народів розглядали цю петицію. На
неї наспіла 9. грудня 1927 р. польська відповідь,
що складалася із двох частин: 1) заяву поль-
ського уряду, що д-р Е. Петрушевич не має пра-
ва вносити петиції і тому польський уряд на цю
петицію рішав не відповідати; 2) відповіді на
петицію з 18. лютого 1927 р. у виді перегляду
початкових шкіл, що обслуговують освітні потре-
би українського населення в Польщі. Цю пети-
цію і ці відповіді польського уряду передав Се-
кретаріат членам Ради Союзу Народів під роз-
гляд і вирішення. Покликаний Радою до роз-
гляду цієї справи Комітет Трьох (Англія, Франція,
Китай) рішив дня 6. березня 1928 р., що не
вважає за доцільне вивчати в цій справі акуне-
буль ініціативу. Такою резолюцією Комітет
Трьох доказав, що доля меншостей для Союзу
Народів не бажана і не цікава.

(Продовження буде).

При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати пошто-
вими марками.

Американський пролетаріат над морем.

(Кореспонденція з Америки.)

Нью-Йорк дня 2. серпня 1932.

Саме передзвонив був один з найгорячіших днів у Нью-Йорку. Неділя, день відпочинку, тепер загальне безробіття, а до цього ще й літня жара, дала тисячам людей нагоду до відпочинку. Що в такому має часі робити більше ніж 6-мільйонне місто?

Майже половина його мешканців, що поселилися в самому осередку, шукає прохолоди поза містом. Підземні, надповерхневі і надземні сітки ед. залізничні висилають що дві-три мінути поодинокі вози (трамвай) то потізи, зложені з 10—15 возів, а все те переповнене. Майже все їде над море. Нью-Йорк має претарні побережя, а в них найбагатіше в місцевості „Коні Айленд“. Коні Айленд славиться здавна також як найблизь рухливий і дивачий у своїх видумках забавний парк. Це в європейському розумінні, місце відпочинку для пролетаріату.

Що це за пролетаріат? — Білі, вихудлі робітники, нуждарі, що з них лахміття летить по дорозі? — Те правда, що вони зі собою грошей не мають, а може взагалі ледви на дорогу взяли зі собою, значить по десять центів на особу. Але коли подивитися на їх спосіб свobodного поведіння, на їх способи забави, радість, а хочби й дещо, та всітаки на пів шовкову одягу, то певно європейська бюрократія не краще зодита, а вже в веселім настрою не може дорівняти цьому пролетаріату.

Тисячі прогульковців повбиралися дома в купелеві строї, на верха повбирали легке убрання! женуть просто над море. Тут або під славним хідником, або так просто на березі, складають верхню одіж і усадбляються групами після товариства або родини і зарва кидаються у воду. — Хто лише трошка чується на силах, або не відчуває потреби надзвичайної ошатності, їде до купелевих будинків, за пересічною оплатою 10 центів, і там дістає окрему шафку, щоб переодягнутися і передержати верхню одіж. Само місто Нью-Йорк, до якого належить і Коні Айленд, збудувало просторий муніципальний купелевий будинок для таких цілей і до нього спішать тисячі, коли хто не має купелевого строю, може його вypoзичити за малою оплатою.

Та це ще не єдина армія купелевих гостей. Біля муніципального будинку величезна площа для автомобілів. Туди приїждять тисячі родин автомашин, заплативши за постійне 25 центів. У кожному авто повнісінько дорослих і дітей. І не де аристократія, ані не бюрократія. Це переважно робітничі родини, котрі купили авто для заїздки в будні дні, а між ними і дрібні бізнесмени: купці, факсові ремісники, бюрові працівники, і вони поприїздили з дому повбирали в ку-

пелеві одяги, а лише в делікатнім прикритті зверка. Ім виплатилися приїхати авто і мати вигоду й свободу. З авто виходять вони на беріг як із своїх павільонів і їдуть просто на беріг під хідник, що відмежовує площу від публічного — муніципального — берега.

Що то є хідник? Багата надморська оселя біля Філадельфії, знане на весь світ місто Атлантик Сіті, дала початок до будови величавої, широкої як авеню, променади, збудованої високо на стовпах. Це загально знаний в Америці „бордвок“—хідник. На ньому і кіоски, і павільони, і величаве освітлення і з нього доступ до найрізноманітніших забав, театрів, харчівень, купелевих заведень, готелів. Тягнеться він на просторі кільканадцять кілометрів попри беріг моря і на ньому десятки тисяч людей для прохолоди. Те саме зроблено опісля і в інших, біліших містах, хоч може не так виставно. Отже такий хідник є і в Коні Айленд. Хоч це місце для пролетаріату, то тут побачите майже все те, що видно в багатішкми Атлантик Сіті. Для американських відносин характеристичне те, що на такому хіднику є візки, зроблені з кошикового пруття, пересічно з двома сидіннями ззаду. Ними, за пересічною оплатою одного долара на годину, возять чорні негри на проїздку всіх охочих. І нерідко десятки таких візків, попланих негром із заду, їдуть один за другим по „бордвоку“, а на них десятки пар любуються розмовою, або морським воздухом. А побіч них десятки тисяч пішохідців бігають, ходять, бавляться, регочуться і ледве звертають увагу на тих, що сидять у візках. — Нема цієї зазисті, що то викинувала би така проїздка в Європі посеред білого населення. Тут усі — білі й багаті. В Коні Айленд чейже пролетаріат, який не лише не знає цього слова, але просто чувся би обидженим, коли б робітника так назвати. Тут робітник не пролетар, а свободний громадянин, так само як і бізнесмен, а може ще й у кращому положенні, бо не потребує журитися адміністрацією підприємства. А те, що він не має роботи, його покищо не журить. Америка ще має досить багатства, щоб розділити його поміж безробітних.

Хочете бачити, як цей робітничий світ бавиться на березі? Це справжнє чудо, яке для свого опису потребує мистця. Представте собі лише: Тут стоїть прапор академічного товариства з грецькими буквами: Фі, Альфа, Дельта; там якийсь прапорчик у двох красках; ось тут такі шатро, подібне до хатнього даху. Недалеко вежа, а на ній сторож безпеченства, що має нагляд над тими, які купуються. Він дає знак, щоб рятувати припадково потоплюючого. Десятки крісел із маленькими полотняними підлашми,

а на них поодинокі, старші люди, що гріються на сонці. Побіч стоїть дитячий візок, а в ньому головна особа, довкруги котрої скупилася ціла родина, що чергою їде купатися і чергою оглядає дитини. Там зігнулася мати над такою візком і кормить грудьми дитину. Ось тут, біля ку, тягнуть величезне гумове колесо, котре привадує колесо від літака і на ньому їде плаваючий пів-тузін молоді серед сміху. Один сміє, мимомовно; другий читає книжку; так вони грає в чекерз — щось у роді варіабів, а тут вони гріються у шахи. Побіч лежачих і через лежачих переступають мандрівні продавці мороженця у найрізноманітніших видах, зимної солодкої води та лімоніди, чоколяди, тісточки, цукорки, сендвічів, мимо того, що майже кожні роки привезла із собою обильні харчі з дому. А тут-лош посеред усіх старших і молодших, літають кидані м'ячі.

А вже в морю — то побачите всілякі роки спортивного купання, перегонів, плавання. Щоб виключити небезпеку, в деякій віддалі від берега вбиті грубі стовпи, а між ними розвішені груба лива. Такісамі лива їдуть і показують і в той спосіб дають можливість десяткам і сотням без страху посуватися наперед на глибину води. Посеред купелевих гостей постійно укидаються човен з атлетами-плавачами, що кожної хвилини готові дати рятуюн потоплюючим. А мимо цього майже кожного дня доносять часописи про припадкові потонення прогульковців.

Коли станете за цією товпою на хіднику, то маєте прегарний вид тисячів найрізноманітніших і найбарвистіших купелевих одягів, котрі стоять з кожним роком свободнішими у кроях і ерках. За товпою море, а на морю яхти, лодки й кораблі; за кораблями синіє пасмо гір, а ще далі зливається небо з океаном. Над нашими головами десятки літаків нагадує вам, що над отим многолюдним населенням пильно сторожить око всемогучої американської поліції.

Д-р Семен Демидчук.

„Біла Книга“ нім. жидів.

Центральний союз німецьких жидів передав президентові Гінденбургові „Білу Книгу“, що містить документи й акти протижидівських виступів, зааранжованих гітлерівцями. З доручення Гінденбурга відповів державний секретар Майснер, заявляючи, що президент Гінденбург осуджує гостро всі протижидівські виступи і жаліє над ними. „Білу Книгу“ з документами ми розглянути міністр ф. Гайль.

ПРИ НЕДОМАГАННЯХ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ. Боку апетиту, атонії кишок, здуттях, газів, відбиття, загальному подразненні, мігреневих болях голови, ужити 1—2 склянок натуральної гіркої води „Francia Jozefa“, викликає добре опорожнення шлункового та реводу. Домогатися в аптеках і дрогеріях.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. СЕРПНЯ 1932.

„СТАРА КОКОТА“.

Лист із Трукавця до пані Л.

„Зуб часу“ взявся і до неї. Остаріється. Знав її в давніх літ, ще зперед війни. Вона в тут. Хочете про неї послухати? Всі голосно говорять і зваять, що її природні привади щораз ослабають і нидіють; що вона анскретними „інфузіями, інгаляціями та всілякими інваріаціями“ безнастанно мусить себе відмолочувати, аби успішно втриматися в суверенітаті з іншими, привадишими і чепурнішими від неї. А проте гурт її поклонників не мепіає. Саме в тому її таємна сила, що зміє жертви своїм необережності, котрі до неї наближаються, зачалувати і пристріти, що тратьте второпності.

Вже то всі невісти виникували щедро з природи тою єдиною лебедою. Та не всі — однакою. Не всі зміють її вчас викинувати і — не всім талантам.

З молоді, коли дружка і свіжа, не свідомі тієї таємної сили; заки освідомитися, часом буває запізно. Через те багато марнується жіноцтво — при куліях і дітях. Або — по університетах.

Хоча тепер по війні і в тому напрямі відносини поправали. Щораз то більше жіноцтво на — дачах, стартах, спортах, рекордах, пляжах, у кінах, у волі й повітрі — словом: на своєму властивому місці де жінці слід бути.

І її кар'єра не вкінці розпочалася, як в інших. Звичайнісінько собі з протего року, свіжа й молода, жила колись тим елементарним, некультурним життям природи, а невичерпані сили розширили її пружину надрі. Але що: шастала собою без настанови. Не було нікого, хто сироту вже аразу справив би на властиву дорогу. Захотіла собі і приставала з кожним, хто її лиш відхотів. Зналам мала що на неї в захопленні з

„них“ кожна щойно тоді всім припадав до вподоби, коли вже одному впаде в око.

А до того часу вона жила, як анала сама. І без ніякого для себе хісла; хоч розголос про її привади йшов. Той дешевенький розголос і її привади заманивали до неї чимало охочих. Навипередки і наважання.

Вона не перебирала: до всіх кокетувала природно, без окремих виражювань.

Шуміла гомілко, як який ручай на волі. Була з природи вільної вдачі, хоча тоді ще „вільне жіноцтво“ не мало тієї „фасцигуючої“ вартості, що тепер. Та її про її вартість було байдуже, бо вона її не знала. Таке дурне було її виховання в молодості.

Але вже тоді в жіноцтві що сміливіші натурі бунтувалися проти свого соромливого поневолення — при дітях і куліях. Рвалися на „ширшу воду“ і бунтували інших. Ставили вище артизм в ногах; тому раліе йшли на танцюристи, — як не до кіна, то хоча до кабареу. Або — на касірки, буфетарки, тощо. Тут, як котрій поталанило, йшла вище, а одного міста до другого. А не поталанило, йшла нижче; теж з одного міста до другого.

Та уважні обсерватори цього симпатичного жіночого руху миттю спостережали, що жінка — це невичерпаний „інтерес“. І вони стали першими і напруженішими піонерами еманципації жінок. Завдяки тихій і ревній піддержці ними цього визвольного руху стали швидко залюднюватися — кавтарни, кабареті, буфеті, дачі, і інші такі харитативні установи півзавими жінками, за котрими нахливали ще цікавіші мушкетери і — гроші.

Тим робом жінки спричинили оборот гроша і — наважання.

Не були вагні початки визвольного руху жіноцтва, котрий нині на обох півкулях так гарно розвивається.

І „вона“ так зачиняла.

Але вже до війни отамовувалася з своєю без-

інтересовній добротливості. Перестала злипати з ким будь за спасибі; зачала прибирати собі „з пачька“ і — мати „вимоги“. Зразу не були вимоги дешевенькі, стати було на них будь-яко, та все — вимоги!

Найважливіший в тих ділах — початок. Потім вже їде, доки — їде. Це великий талант уміти натягати струну доти, доки не трісне; а так, — щоби не трісла. Цей талант мають жінки з природи; „вони що справу — носом чують“.

Мала й вона його і — не-аби-лялі.

І „вимоги“ аразу мали, ставали щораз тиєші і дорожчі, а вона щораз більше надіяла. Згодом набрала такого хисту, що вже тоді не могла її поклонник аж пицав, а останнього татнував на неї, а не відсакався. Гурт її прихильників збільшався, а в ній дозрівала поволі самовіста сили. Вмкла — пристріти.

Правда, не перебирала, не передувала; як і справжньої „еманципантки“ були в неї всі зобрі. З усіма приставала, як давніше; це вже лишлося на все в її владі з давнього, лихого виховання. Лишень, що вже — не безкорисно.

Що найважливіше, мала великий інтуїтивний хист, знаменний цілому поколі — зміла привадуватися до умови м'яца, часу і до людя.

Одяк лиш мала погану слаботу — теж з давніх літ, котра теж на все в неї лишалася; жінки нахил расовий.

Але котра з „них“ є без якогось нахалу?

І попри ті всі примети вона злипає сама собі, ледви булаб вибилася наперед. Дарма; такий є вже улад, що з „них“ нікого, аби в неї припадніша і найпотрібіша, сама без мущин на „верхи“ не добується. Мусить мати „атрибути“: чим проворнішого, тим її успіх величавіше.

І її поталанило. Звернув увагу на її вроду, незвичайні привади і вмліє унідиштво одні з метких і пропорних прихильників жіночого еманципації. І „заопікувався“ нею.

(Продовження буде)

Маркіянове свято на Білій Горі.

Діло про культ Шашкевича. — Цьогорічне свято. — Уваги й помічання.

Переосвіта циністостей є пожадана. Але похвала на разикальній переосвітці є шкідлива. І не кожному циністу треба переосвітити: головню, як про циністості загально-національного характеру. За приклад берімо під увагу культ Маркіяна Шашкевича. Б у нас реформатори, які думають, що роль першого будителя галицького народу вже скінчена і що серед нових, свідомих людей не повинно бути нічого з минулого. І добре пам'ятаємо, як в айдіу, по-українськи, у травні минулого року у Львові, в міській у "Дні", в котрім підчеркнуто, що тодішній у "Дні", в котрім підчеркнуто, що тодішній тимчасовий мінатор д-р Л. вінс був даний тимчасовим новим в програмі початку творчості літератури в середніх школах творчості Маркіяна Шашкевича, що викликало серед простих буржуазії протестів. А проте в деяких гімназіях навіть цей проект і при матері абитурантів вже не знали не то, що така "Дісторія Речі", але взагалі з ким виступає галицьке літературне і національне відродження. Б це був не проєкт, але правдивий.

Тому з тим більшою радістю треба піднести ініціативу гуртка людей, що поставили собі за мету ширити культ першого борця за українське слово, за право до життя власним культурним життям — української нації на наших західних землях. А гурток цей групується в окремій статті товариств ім. Маркіяна Шашкевича в Соколі, в осідку повіту, в котрім Маркіян жив.

Засновано це товариство в 1912 р. заходами і стараннями переважно померлого (4. XI. 1912. р.) великого нашого патріота й організатора, о. Володимира Кальби, парха в Соколі, котрий мав давню до будування у столітні роки, який уродив Маркіяна в 1911 р. пам'ятника — записку хреста (30 м. висоти на підлісській Білій Горі). І товариство це, що стоїть від 1918 р. як перший під проводом горячого поклонника Маркіянового чину, д-ра Т. Ваня, адвоката в Соколі, пропонує ініціативу бі. п. о. Кальби і ширити від 1911 р. (з перервами воєнних літ) пам'ятку Маркіянового свята на підлісській Білій Горі, яку слід би назвати Маркіяновою Горі, тим більше, що вона є вже власністю згаданого товариства.

І цього року — дня 14. серпня — відбулося пам'ятне Маркіянове свято. Погода була дуже гарна, тому ід свята був величавий і торжественний як що-року.

Вже від самого раннього рана зібралися "люди" з дальніх сторін фірами, з ближніх селами гуртками, як на яке відпустове місце. Гора тимчасом була вже пристроєна: при в'їзді в долину вліво доріжкою побудовано тріумфальну браму з написом золотими словами на синій стіні: "Вітає Владико", на привітання єпископа, котрий має тою доріжкою з процесією з Пилипа в'їздити під колом хреста побудовано пам'ятник, а вліво, омаєний зеленою, для відпочинку Служби Божої: стрілецьку могилу, на тій білішій білішій Маркіяновій пам'ятці від 1919 р. прикрашено цвітами й вінками, а на в'їзді на себе увагу вивісив, привезений з Волині з написом "Слава Борцям за волю", а в середині озеру прибрано навкруги вінцем з жовтих червоних квіток, на хресті вивішено великий національний жовто-блакитний прапор з написом "Матері". Навколо майдану побудовано будівлі і навіси, в котрих розклалися крамари з буфетом, цукорницями та водою. Не бракло і кави, і вареників, катеринки, алямінутових фігурок та безліч жабраків.

В а год прибула процесія під проводом Протоієрея Вудки, якого кінна бандерія вела за собою в своєму оркестрі. Напис на прапорі приїждців був: "Маркіянове свято 1932 р. Б у нас Маркіянові свята і посвячені пам'ятки часті Білій Горі. Прощається Навколо майдану побудовано будівлі і навіси, в котрих розклалися крамари з буфетом, цукорницями та водою. Не бракло і кави, і вареників, катеринки, алямінутових фігурок та безліч жабраків.

В а год прибула процесія під проводом Протоієрея Вудки, якого кінна бандерія вела за собою в своєму оркестрі. Напис на прапорі приїждців був: "Маркіянове свято 1932 р. Б у нас Маркіянові свята і посвячені пам'ятки часті Білій Горі. Прощається Навколо майдану побудовано будівлі і навіси, в котрих розклалися крамари з буфетом, цукорницями та водою. Не бракло і кави, і вареників, катеринки, алямінутових фігурок та безліч жабраків.

Свято випало величаво, але пароду було менше, ніж попередніх літ. Причина мабуть у тім, що свято було внаслідок слоти передожене з 7. VIII. на 14. VIII., а власаіаи цього не оголошено як слід. В кожному разі було 3.000 до 4.000 людей; переважала очевидно молодь. Гарним об'ємом треба вважати те, що молодіші, діти на Білу Гору, беруть зі собою діти і тої дітвори було там свла.

Коли би можна під кінець як помічання зі свята подати, то 1) проповідь на такім святі мусить мати якусь одну провідну думку, яку слухачі повинні вбити собі в тямку, а не все без порядку, бо з того не лишається нічого; тому не диво, що владика уважав за підходяще при благословенні сказати другу коротку, але річеву проповідь; 2) студентська і гімназійна молодь, що

так численно приходять на це свято, нехай слухає богослужіння і проповідь (було там і для неї присвячене слово, але ледви кількох її вислухало) а не волочиться безцільно, як по бердичівським ярмарку; 3) павільон "Рідної Школи" повинен продавати для народних мас книжки, а не пиво та ковбаси; 4) комітет свята повинен продавати листівки з Маркіяновою Горі, брошури з творами Шашкевича, свій орган "Шашкевичівські Вісті", а тимчасом вони лежали зняпані і ніхто тим не займався. Залігавувати до цього саме студ. молодь!

С. П.

Ерда
зміцнює об'єдну

„Рівновага Європи й Україна“.

Під таким наголовком появилися дві довгі статті Габрієля де Жубер у часописі „Л'Америк Лїтін“ (дня 24. і 31. м. м.). В них обговорює він дуже докладно українську справу на підставі статей теперішнього фінансового міністра до Мехіко, п. Рожера Лебон, поміщених свого часу в „Ревю де Пари“.

Статті знаменні тим, що стараються звернути увагу французького уряду на вагу україн-

ської проблеми і на ту рішучу роль, яку Україна напевно буде відгравати в найближчому часі. „Сьогодні існує небезпека — пишеться у статті — що Прусія і Росія створять союз, аби знищити молоді національні держави“ і цій небезпеці повинна протиставитися Франція. Політика Росії, чи це царської чи совітської, була і є однакова — політика імперіалізму.

Непорозуміння між Японією і Зл. Державами.

Японська преса незвичайно гостро виступила проти державного секретаря Стімсона і проти американської політики в Китаю. Секретар Стімсон виступив недавно промовою, в якій напівнував японську політику в Манджурії та заявив, що Злучені Держави будуть гостро підтримуватися пакту Кельога.

В Лондоні сподіються, що японський уряд внесе формальний протест в цій справі до Вашингтону. Тимчасом японський амбасадор особисто відвідав секретаря Стімсона, щоб почути офіційний погляд американського уряду на манджурські справи. Як каже агенція Райтера, секретар Стімсон заявив, що Злучені Держави

не стреплять окупації Манджурії і не признають ніякої територіальної зміни в Китаю. Коли зайде потреба, то уряд Злучених Держав буде енергійно обстоювати виконання зобов'язань, зясованих в пакті Кельога в обороні суверенності Китаю.

Японський амбасадор заявив, що Японія не має наміру займати Пекіну чи Тієнцзіну (як подали деякі американські часописи), а генерал Муро, японський головний дипломатичний і військовий представник у Манджурії, буде підпорядкований не міністрові війни, тільки самому прем'єрові. (УКБЮРО, Лондон).

Англійські добровольці до Болівії.

Конфлікт полуднево-американських республік Болівії та Парагваю і можливість війни між ними викликали живе зацікавлення в Англії. Лондонські часописи помістили сенсаційну вістку, що організація британських фашистів приймає добровольців до болівійської армії. Відразу мало зголоситися 500 бувших старшин і вояків британської армії, а в короткому часі це число має зрости до 10.000.

Аби не викликати непотрібного конфлікту та дипломатичних непорозумінь між Великою Британією й американськими республіками, в ці

справи вмішались урядові чинники і слідуєного дня секретаріат організації британських фашистів подав заперечення вістки й заявив, що це був тільки перегляд і реєстрація власних прихильників.

Болівійське представництво в Лондоні подякувало за готовість членів організації британських фашистів вступити до „чужинського легіону“, але заявило, що болівійський уряд не думає покищо творити такого легіону, навпаки, старається конфлікт із Парагваем поладнати мирною дорогою. (УКБЮРО, Лондон).

Гр. Бетлен про господарську кризу.

Бувший мадярський міністр гр. Бетлен помістив у віденській „Н. Фр. Прессе“ статтю про сучасну господарську ситуацію. Автор стверджує, що після закінчення світової війни розпочалася, головню в державах середньої Європи, нова війна, всіх проти всіх, що замикає господарські границі держав перед сусідами. Витворилася дивна ситуація, що розців ідеї політичного порозуміння потягнув за собою загострення взаємин у міжнародній торговельній виміні. Всі конференції в справі припинення митної війни не довели ні до чого.

Важку ситуацію в середній Європі можна зважати головню у двох осередках, в Німеччині та в краях давньої австро-угорської монархії. Завинили тут мирові трактати, бо напр. версальський трактат кинув Німеччину в обійми радикального аграрного протекціонізму, що ділає шкідливо на хліборобські краї середньої Європи, коли рівночасно розширзування території б. австро-угорської монархії, що з господарського огляду взаімно доповнялися, пришеюло тепер сукцесійні держави до самооборони та охорони своїх загрожених ринків.

Одним із головних завдань господарської політики є вдержання валюти, сполучене з врівнянням платничого білансу. Платничий біланс Німеччини погіршився катастрофально наслідком постанов версальського трактату. Зате австро-угорська монархія була під господарським оглядом замкнена у собі простором, що забезпечував добробут поверх 50 мільйон мешканців. Мирові трактати розбили цю єдність, спричинюючи інвазію американської та радянської пшениці, польської, румунської та югославської худоби, італійського вина, овочів і яри до Відня і Праги. З другої сторони Мадящина, Семигород, Хорватія, Галичина, Буковина і Боснія, разом коло 30 мільйонів людей, купують тепер фабричні вироби з Франції, Англії, Італії, Німеччини й Америки, замість спроваджувати їх з Австрії або Чехословаччини. Наслідком того погіршилися торговельні біланси головню Австрії та Мадящини. З огляду на те уряди наднаунайських держав можуть з привадою теперішньої господарської ситуації робити найменше замітів ті, що створили мирові трактати.

Як Гінденбург прийняв Гітлера?

З Берліна повідомляють, що Гітлер прийшов був на суботнню аудієнцію до през. Гінденбурга з бравурною, наче Муссоліні перед доходом на Рим і зажадав для себе абсолютної та повної влади Гінденбург прийняв Гітлера хо-

лодно й не просив його навіть сісти. Дванадцятихвилинну офіційну розмову закінчив Гінденбург пересторогою, що всіні гітлерівські спроби якогонебудь терору уряд закінчує без патання якнайбезоклядніше.

В обороні національної гідності.

За втримання Української Господарської Академії.

(Докінчення.)

Правда, може повстати питання: а чому? Ядаді Чехословацька Республіка не хоче утримувати Академії? Але в тім то й питання, чи можна взагалі ставити таке питання. Воно бо дуже делікатне на обидва боки і особливо для нас, українців. Чехословацький нарід в особі свого президента, парламенту та видатних діячів у 1920 р. розпочав для нас допомогну акцію. Тоді вона була для нас, українців, надзвичайно важливою і необхідною. Ми були розбиті, можна сказати, на усіх фронтах, рідну землю мусіли покинути тисячі і десятки тисяч нашого війська та патріотичної інтелігенції, на українських територіях панував хаос. Ми дуже потребували якоїнебудь допомоги — і вона прийшла: та ще й у надзвичайно доцільній і культурній формі. Не будемо говорити про сотні і тисячі нашої інтелігенції, що позакінчували у Чехословаччині високі студії. Це річ загально відома. Але ось а того часу минуло десять літ. Хоч і під чужим пануванням і в чужих державах та на еміграції, але народ наш (маємо на увазі територію по цей бік Збруча та Америки) всеж скоординувався, привів до порядку своє господарство, влаштувався хто як міг і живе. Отже не дивно, що у держави, та ще й такої великої, як Чехословаччина, могло натурально повстати питання: чи не прийшов час допомоги для еміграції ліквідувати. Бо і справді: не може такий стан тягнутись безконечно, особливо коли й сама держава, як Чехословаччина, має свої великі повинності, борги та безробітним, яким теж треба допомогти. Ось чому це питання так делікатне. І особливо, як-то ми зазначили, воно делікатне для нас, українців. Бо прийняти оміч сусіда в момент біди — це одно, а перейти підком на чинсь утримання — то вже інша річ. Таке положення — болісно відчуває і воїна силами стараться його оминути кожна окрема людина, тим більше таке положення мусить гостро відчувати кожна нація, що має почуття своєї гідності. Ще-ж зокрема до Чехословаччини: то тут справа особливо делікатна, бо хоч ця держава нараховує 13 мільонів душі, але самих чехів є лише 5 мільонів, тобто рівно стільки, що й українців по цей бік Збруча та в Америці. І поки в чехах доводиться говорити на теми дальньої їхньої допомоги для нас, то вони і вважають, що фактично, сили наші майже рівні. Бо хоч в Чехословаччині є 13 мільонів, але вони мусять утримувати не тільки чеські високі школи — університети та техніки, але й словацькі та німецькі. І ще а боку їм дуже добре видно, що Український Народ по цей бік Збруча та в Америці цілком може передняти на своє утримання Подкарпатську Академію, колиж вона узале, то це буде цілковита вина українців і нічого більше.

Отже, чи справді Український Народ може фінансово перейняти на своє утримання Подкарпатську Академію?

Розрахунок тут такий: Академія, при тій умові, що їй залишаються всі допомогні учебні установи (лабораторії, кабінети і т. д.), потребуватиме на своє утримання річно дуже невеличку суму, як для високої школи з трьома факультетами, а саме — 30.000 доларів. Рахують, що колиб серед восьми мільонів українців, найшлось лише 3.000 таких людей, що далиб річно по 10 доларів на ту ціль, то ціла справа булаб поладжена: ми малиб дійсно свою власну високу школу — політехніку. Отже цікаво: запитаймо самі себе, поклавши руку на серце: чи це можливе для нас, чи ні? І мусимо відповісти: ясно, що можливе. Бо що таке 10 доларів річно: це 100 золотих польських або 360 корон чеських.

А скільки мільонів нашого народу пускає такі гроші а титювоним димом у небо? І то не за рік, а за яких два три місяці. Але хтось може сказати: чому цю повинність на Академію мають нести лише 3.000 людей із 8 мільонів. Радія. Лише тяжко буває усю націю змобілізувати для якоїсь справи, особливо нашу націю, що так розкинута між окремими державами та по цілому світі. Тому завжди на кожну громадську справу відгукуються в першу чергу елементи свідомі і патріотичні. Але перше у нас лише 3.000 свідомих та чутливих людей? Значить, що це був би наклеп на українську націю: маємо їх не три тисячі, а 80 тисяч, 300 тисяч і 3 мільони. Отже справа утримання високої школи для нас — це справа не десятків доларів для кожного і навіть не одного долара — це справа десяти або п'яти центів. Іншими словами — це справа не грошей, а лише охоти, бажання, свідомості організованості. Треба лише, аби кожний не оглядався на інших, не чекав, а дав свою жертву, хочби й найменшу. Багато маленьких жертв — одна велика.

І який би то був шалений день, — а він можливий — і який ми були горді, колиб нарід український міг протягнути руку народові чехословацькому і сказати: „Дякую тобі, Брате, за поміч у тяжку годину. Тепер дозволяю, щоби я свій тягар ніс на своїх власних плечах“).

П. В.

*) Справу збереження Академії веде „Товариство Прихильників Української Господарської Академії“, що має свій осідок у Празі, в Чехословаччині. До нього належить звертатись у всіх справах допомоги Академії, гудж надсилати жертви. І звітний можна дістати безплатно книжки про Академію. Адреса Товариства така: Společenství přátel Ukrajinské hospodářské Akademie v Československé republice. Praha-Dejvice nad Sarkou 5.

Свято Мазепи в Зборові.

Чому свято було відложено? — Як у нас гуляли „стшельці“. — Хід свята з 24. липня.

Виділ філії „Просвіти“ в Зборові, маючи на увазі скріплення просвітанської організації, постановив відсвяткувати 300-літні роковини уродив гетьмана І. Мазепи, носія самостійницьких ідеалів українського народу. Свято мало відбутись в неділю 17. липня 1932, однак безперервний дощ, який падав тогочасно, не дозволив узяти в ньому участі найближчим селам і найкращим селам та кінні бандері, які зібранихся ще рано, мусіли вертатись домі, бо комітет передложив свято на день 24. липня 1932. Повторяючи з невідомого свята селян вісілі: Нуше, Перепельники, Ярославичі, Волчанці і ін. провокували і нападати зорганізовано в грабми, вилами, лопатами від воза і ярмками члени „Стшельца“ в Кабарівцях і взагалі козольсти в Кабарівцях, а навіть кидалися на місцевих селян в Кабарівцях. Цілий жіанн мазурів захоплювали своїх муля і свині нападати і бити. Коли про це повідомили вогати в українських часописах, староста Коцул взявдав від комітету спростування тих відомостей, бо це, мовляв, неможливо, щоб саме діялося в його повіті і шовно на прохання дозволити свята поцілі вран із заповненим садків староста замови. Це мало той наслідок, що на мідуочу неділю 24. липня 1932 поліція берегла порядку на постині в Кабарівцях і не допустила до апартиру. При цьому треба підняти згадувати селіх селіх команданта востеруку в Ярославичах, який замаскався від прохання читальні „Просвіти“ в Кабарівцях загарантувати заду у порядку у селі в часі переходу бандері і селіх з дозволених сіл, так немов би то члени читальні „Просвіти“ нападати на переходині).

Саме свято, яке відбулось в неділю 24. липня 1932, стигнуло оного 3.000 народу, не вважаючи на непогоду, яка і тогочасно для цвана не домісала

і відстріанила учасників свята з далених сіл, зраженних невдачею попередньої налілі. Кінної бандері зібралось околд 600 їадців, означе староства, не вважаючи на старання комітету, не дало дозволу на участь у поході, крім 30 їадців; решта могла взяти участь у поході піхотою.

В програму свята входило: Богослуження в парохіальній церкві, яке вісправив о. декан Кулик, парох Зборова, в асноті доколичного духовенства. Проломід на тему дня виголосив о. Лопиній парох Грабковець. Підчас Богослуження співалимш хор читальні „Просвіти“ в Кулиніцях. Після Богослуження уформувався похід від церкви через ринок головною вулицею міста на площу „Рідної Школи“. На чолі походу їхала кінна бандерія, аложена з 50 їадців під проводом п. Крохмалюка Василя. За кінною бандерією поступала дуга оркестра Т-ва „Сокила“ у Зборові, за оркестром зорганізовані в чвірки представники повітових інституцій, а за ними хори, читальні „Просвіти“ і кооперативні повіту а табличками та селіми повіту. Похід тривав одну годину і випав удатно та робив празинія дуже добре зорганізованого. Треба тлмтити, що це перший зорганізований похід у Зборові і тому а цікавістю приглядальня йому чужинці та а приналежні вискачувалися про його організацію. Порядок удержувадо 30 впорядків, якими були члени „Сокила“ з Овірної та студенти а Поморян, Залозень, Овірної під проводом студента медичний п. Антоія Жулівського. До зібраного на площі „Рідної Школи“ народу промовив посол л-я Ярослав Олесницький та представив значіння Мазепи для українського народу а його амаганних за самостійність. Після промови слідували прохувий читальницьких хорів і оркестра Т-ва „Сокила“ під орудою урядовця філії п. Колони Луки. В академії брали участь хори читальні „Просвіти“ отсіх громад: Зборів — диригент Л. Колоні, Митана — диригент Л. Колоні, Кулиніці — диригент Л. Колоні, Кабарівці — диригент М. Забігінський, Осовянка — диригент Г. Маганьшма, Плавча Ва-

лика і Красна — диригент Диченко, Ярослав — диригент І. Подоляк, Антустика — диригент Харченко, Каліне — диригент Санушак. Проміцїї поодиноких хорів за незначними винятками випали бездоганно і свідчать про посвату і цю поодинових диригентів. Треба підтвердити а добру волю збірників, чого найкращим доводом вислід збірки — 280.65 зол.

Виділ філії „Просвіти“ поручив паремію свято окремому комітету під головуванням асст. голови філії, інж. М. Снітинського, у складі якого входила і представниця жіноцтва п-ї Куликова, без видатної помічі якої ніякі потіи імпрези в Зборові ніколи не можуть улати впасти. Свято і спосіб його переведення прихилились багато до піднесення національної свідомості і скріплення просвітанської організації а повіті.

ГІТЛЕРІВСЬКІ ПОГРОЗИ.

БЕРЛІН, 16. 8. ПАТ. В публічній опіні коментують живо атак „Ангріф-у“ на німецько-національну партію. Поведемо найбезогляднішу боротьбу, пише орган націонал-соціалістів, проти шляхотської кліки, згуртованої довкола Г. Гейнберга, яка ще раз перешкодила Гітлерові обняти владу. Відродження Німеччини можливе буде тільки тоді, коли впораємось з тими реакційними зрадниками. В тій хвилині вони небезпечніші навіть від марксистів.

ВСЯ ВЛАДА ДЛЯ ГІТЛЕРА!

БЕРЛІН, 16. 8. ПАТ. Провідник націонал-соціалістів Гебельс пише в партійному органі „Ангріф“: Необхідною умовиною прийняття відповідальності націонал-соціалістичною партією було пониження Гітлерові та його співробітникам цілком вільної руки. Щоб властиво тримати собі достойники з Вільгельмштрассе, коли звернулися до Гітлера з пропозицією обняти теку віцеканцлера в кабінеті Папена? Невже припускали, що націонал-соціалістичний рух згодиться на те, щоби його образили і понижали, на що а минулому не позваляли собі навіть у відношенні до соціал-демократів. Шов одного, підкреслює Гебельс, не повинні хизуватися ті панове: націонал-соціалісти не замшаться а тіні і або передадуть їм владу і тоді приймемо відповідальність, або владу нам не дадуть і тоді розпочинаємо опозицію. Не боїмося вислідів тієї боротьби. Чого сьогодні ми відмовили, мусимо дістати завтра. В спокою і певності себе націонал-соціалісти будуть боротись під гаслом: вся влада для Гітлера!

ЩО БУДЕ З ПАПЕНОВИМ УРЯДОМ?

У Берліні твердять, що Папенів уряд не вдержиться та одержить на інавгураційнім засіданні парламенту заяву недоіря такою великою скількістю голосів, як досі ніодни уряд. Тому те вже нині вся увага склупчується на 30. серпня, себто на цьому першому засіданні парламенту. В німецько-національних колах кажуть, що преа Гінденбург рішений анову розважати парламент.

ВАЛЬДЕМАРАС ПІД ЗАМІТОМ СПРОНЕВІРЕННЯ.

Перед литовським державним трибуналом відбудеться другий процес проти б. диктатора Литви, проф. Вальдемараса. Коли в першому процесі стояв він під замітом політичних злочинів, а яких він виправдався, то другий акт обвинувачення закидує йому фінансові злочини: на шкоду держави. Він, мовляв, приналежні собі гроші із 100-мільонової позички, затаєної Литвою в Німеччині. З тої квоти Вальдемарас переказав два мільони марок на своє називше до одного банку в Копенгазі. Вальдемарас каже, що тих грошей живив на створення литовських консулятів у Копенгазі та Швеції, а також на репрезентативні кошти.

Противники теперішнього литовського режиму вважають цілий той процес спробою пониження й збещення цього політика в опіній краю та заграниці.

УРЯД ГЕНЕРАЛІВ У КИТАЮ.

ПАРИЖ, 16. 8. ПАТ. На вчорашньому засіданні китайський уряд рішив прийняти димісію Чан-сун-ліяна та пропозицію Чан-кай-шека створити наліанчійну мілітарну комісію з осідком у Пекіні. Комісія буде складатись з 13 генералів і вибере змій себе комітет трьох, що урядом не під проводом Чан-кай-шека а перманентний. Щодо димісії прем'єра Ван-чен-вєа китайський уряд постановив випустити на нього, щоби він кинув димісію. Маршала Чан-кай-шека висладо до Ван-чен-вєа телеграму з проханням, щоби не уступав, причому заявив, що постараться розвизати справу північного Китаю а не адоволення Ван-чен-вєа.

— Самогубство поштового начальника. У Варшаві застрівся начальник поштового уряду 43-літній Тадеу Вільконський. Недавно його усунули зі служби наслідком зловживань, які ви-

З колекції Вид. Соціал. Ліка, Львів Рад.